

**KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA KIRSAL KALKINMADA
UZMAN ELLER PROJELERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2023/5)**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı; kırsal alanda/kırsal mahallede yaşayan/yaşamayı taahhüt eden, tarım, hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri alanlarında eğitim veren üniversitelerin fakülte ve meslek yüksekokulları ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tarım, hayvan yetiştiriciliği ve sağlığı, laboratuvar hizmetleri ve gıda teknolojisi alanlarında eğitim veren lise ve dengi okullardan mezun genç nüfusun istihdamına katkı sağlamak; bitkisel üretim, hayvancılık, gıda ve su ürünleri sektörlerinde girişimciliği destekleyerek bu faaliyetlerin eğitilmiş kişiler tarafından yapılmasını teşvik etmek; tarımsal üretimin miktarını, kalitesini ve verimliliğini arttırmak; kırsal alanda tarımsal üretim yapan işletmelere örnek ve önderlik oluşturacak sürdürülebilir yatırımlara hibe desteği verilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 1/6/2021 tarihli ve 4046 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Ellerin Desteklenmesine İlişkin Karar ile 13/1/2023 tarihli ve 6691 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Ellerin Desteklenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar doğrultusunda 2023 yılında tüm illerde kırsal alanda/kırsal mahallede yaşayan/yaşamayı taahhüt eden; tarım, hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri alanlarında eğitim veren üniversitelerin fakülte ve meslek yüksekokulları ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tarım, hayvan yetiştiriciliği ve sağlığı, laboratuvar hizmetleri ve gıda teknolojisi alanlarında eğitim veren lise ve dengi okullardan mezun olanların mahallinde uygulayacağı hayvansal ürünlerin, bitkisel ürünlerin, su ürünlerinin, coğrafi işaretli ve geleneksel ürünlerin üretimi ile bu ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik projelere hibe desteği verilmesine ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Tebliğ, 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesi, Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Ellerin Desteklenmesine İlişkin Karar ile Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Ellerin Desteklenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Aynı katkı: Hibeye esas tutar dışında kalan ve başvuru sahibi tarafından karşılanacağı taahhüt edilen puanlamaya esas tutarı,
- b) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- c) Banka: T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünü,
- ç) Başvuru sahibi: Bu Tebliğ kapsamındaki proje konularında hibe desteği başvurusu yapan gerçek kişiyi,
- d) Bütçe belirleme komisyonu: Bakanlığın destekleme politikalarına göre bu Tebliğde yer alan esaslar doğrultusunda proje bütçelerini belirleyen, illerin bütçe katsayılarını hesaplayarak bütçenin bu katsayı oranında il bazında dağılımını yapan ve Genel Müdürlük tarafından; aralarında ilgili genel müdür yardımcısı ve daire başkanının bulunduğu en az beş kişiden oluşturulan komisyonu,
- e) Coğrafi işaretli ürün: Belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri bakımından kökenin bulunduğu bir yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş tarımsal ürünü,
- f) Değerlendirme kriterleri: Başvuru sahibinin hak sahibi olabilmesi için yapılan puanlamaya esas olan ve Ek-2'de yer alan kriterleri,

g) Engelli birey: Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle fiziksel, zihinsel, ruhsal, duyuşal ve sosyal yeteneklerini %40 ve üstü oranında kaybetmesi nedeni ile toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişiyi,

ğ) Fiyat Tespit Komisyonu: Hayvansal üretime yönelik projeler için il müdürlüğünce oluşturulan canlı hayvan alımlarında güncel fiyatları belirleyen komisyonu,

h) Geleneksel ürün: Geleneksel olarak en az otuz yıl süreyle kullanıldığı kanıtlanan, geleneksel hammaddeden geleneksel üretim veya işleme yöntemiyle üretilmiş olan tarımsal ürünü,

ı) Genel Müdürlük: Tarım Reformu Genel Müdürlüğünü,

i) Güncel uygulama rehberi: Bu Tebliğin uygulama usul ve esaslarına açıklık getirmek, bu Tebliğ hükümlerine destekleyici bilgiler sağlamak, uygulama usul ve esaslarına ilişkin detayları belirlemek amacıyla, başvuru sahibi, hak sahibi ve Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projesinin yürütülmesinden sorumlu Bakanlık merkez ve taşra personelinin kullanımı için Genel Müdürlük tarafından her yıl hazırlanacak olan güncel rehberi,

j) Hak sahibi: Değerlendirme neticesinde proje uygulamaya hak kazanarak hibe sözleşmesi imzalamış olan gerçek kişiyi,

k) Hibe sözleşmesi: Hak sahibi ile il müdürü arasında imzalanarak mühürlenene ve hibeden yararlanma esasları ile tarafların yetki ve sorumluluklarını düzenleyen sözleşmeyi,

l) İl müdürlüğü: İl tarım ve orman müdürlüğünü,

m) İl müdürü: İl tarım ve orman müdürünü,

n) İzleme süresi: Hak sahibine hibe ödemesinin yapıldığı tarihten itibaren üç yıllık süreyi,

o) Karar: Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Ellerin Desteklenmesine İlişkin Karar ile Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Ellerin Desteklenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Kararı,

ö) Kırsal alan: 31/12/2012 tarihli Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre tüm illerde nüfusu yirmi binden az olan yerleşim birimlerini,

p) Kırsal mahalle: Köy veya belde belediyesi iken mahalleye dönüşen ve büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunup sosyo-ekonomik durumu, şehir merkezine uzaklığı, belediye hizmetlerine erişilebilirliği, mevcut yapılaşma durumu ve benzeri hususlar dikkate alınarak ilgili ilçe belediye meclisinin kararı ve teklifi üzerine büyükşehir belediye meclisinin en geç doksan gün içinde alacağı karar ile kırsal yerleşim özelliği taşıdığı tespit edilen mahalleyi,

r) Mücbir sebep: Taraflardan birinin sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmesine engel teşkil edebilecek nitelikte olan deprem, yangın, sel, kuraklık gibi doğal afetler, kanuni grev, salgın hastalık, savaş, ayaklanma, seferberlik ilanı gibi kişilerin önceden öngörebilmesine olanak bulunmayan ve bu nedenle önüne geçilmesi mümkün olmayan, dış etkiler sonucu meydana gelen kamu kurum ve kuruluşları tarafından belgelendirilebilen istisnai durum veya olayı,

s) Proje: Hibe desteğinden yararlanabilmek için belirlenmiş nitelikleri sağlayan gerçek kişilerin uygulayacakları yatırım projelerini,

ş) Proje değerlendirme komisyonu: Vali yardımcısı başkanlığında; il müdürü ve/veya il müdür yardımcısı, proje konusuna göre belirlenen il müdürlüğünde görevli ilgili şube müdürleri, ihtiyaç duyulması halinde ilgili üniversite, sivil toplum kuruluşu ve diğer kamu kurumu temsilcilerinden oluşturulacak en az beş kişilik komisyonu,

t) Proje kontrol görevlisi: Bakanlık tarafından proje kapsamında resmi kontrol yetkisi verilen proje yürütme biriminde görevli personeli,

u) Proje yürütme birimi: İl düzeyinde uygulanacak olan Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projelerinin il müdürlüğü adına yürütülmesinden ve projelerin izlenmesinden sorumlu olan, kırsal kalkınma ve örgütlenme şube müdürü ve proje kontrol görevlilerinden oluşan en az üç kişilik birimi,

ü) Resmî kontrol: Karar, bu Tebliğ ve güncel uygulama rehberi kapsamındaki faaliyetlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun doğrulanması için, proje kontrol görevlilerinin, verilen yetki çerçevesinde gerçekleştirdikleri izleme, gözetim, denetim ve gerekirse muayene, karantina, numune alma, analiz ve benzeri kontrolleri,

v) Sistem: Bakanlık tarafından yönetilen, uzman eller projeleri ve başvuru sahipleriyle ilgili bilgileri içeren Uzman Eller Bilgi Sistemini,

y) Taahhütname: Projeden yararlanmak üzere başvuru yapan kişilerin sözleşme imzalama aşamasında il müdürlüğüne verdikleri idari, mali, hukuki ve teknik taahhütlerini içeren Ek-1'de yer alan belgeyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama Birimlerinin Görev ve Sorumlulukları, Proje Süresi ve Proje Uygulama Alanı

Genel Müdürlük

MADDE 5- (1) Bu Tebliğ kapsamındaki çalışmaları Genel Müdürlük yürütür. Genel Müdürlüğün görevleri şunlardır:

a) Uzman Eller Projesi ile ilgili olarak gerekli mevzuat çalışmalarını yapar, mevzuatı hazırlar ve yayımlanmasını sağlar.

b) Uzman Eller Projesinin tanıtımını yapar, başvuru sahiplerinin bilgilendirilmesini ve sistemin yönetimini sağlar.

c) Uzman Eller Projesinin idari, mali, hukuki ve teknik yönden uyumlu bir şekilde yürütülmesine destek verir.

ç) Uzman Eller Projesi ile ilgili olarak yıllık hibe programı ve bütçe teklifinin hazırlanmasını, bu tekliflerin Bakanlığın ilgili birimlerine iletilmesini ve kabulü için gerekli çalışmaların yapılmasını sağlar.

d) Uzman Eller Projesinin yürütülmesinde görevli personele yönelik olarak proje ile ilgili değerlendirme ve bilgilendirme toplantıları ile eğitim programlarının hazırlanmasını ve düzenlenmesini sağlar.

e) Bütçe belirleme komisyonu; başvuru sayısı, illerin tarımsal potansiyeli ve Uzman Eller Projesinin yıllık bütçesi göz önünde bulundurularak ve illerin bütçe katsayıları doğrultusunda il bazında desteklenecek hak sahibi sayısı ve hibe miktarını belirler.

f) İllerin bütçe katsayıları; tarım alanları, hayvan varlıkları, Bakanlık kayıt sisteminde yer alan işletme sayıları ve ilin Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu IPARD Programı ile Kent Tarımı Eylem Planı kapsamında olup olmadığı dikkate alınarak bütçe belirleme komisyonu tarafından hesaplanır.

g) Proje değerlendirme komisyonu tarafından gönderilen geçerli başvuru listesini hak sahibi sayısı ve hibe miktarı doğrultusunda onaylar ve hak sahiplerine ilan edilmek üzere nihai asıl ve yedek listeleri il müdürlüğüne bildirir.

ğ) Uzman Eller Projelerinin izleme ve kontrolünü yapar veya yaptırır.

h) Bu Tebliğe bağlı olarak güncel uygulama rehberini hazırlar ve yayımlar.

İl müdürlüğü

MADDE 6- (1) İl müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Uzman Eller Projesinin tanıtımını yapar ve başvuru sahiplerinin bilgilendirilmesini sağlar.

b) İl müdürlüğü bünyesinde proje yürütme birimini oluşturur.

c) Proje uygulamalarının; bu Tebliğ, güncel uygulama rehberi ve hibe sözleşmesinde yer alan hükümler doğrultusunda gerçekleştirilmesini, izlenmesini, düzenlenecek belgelerin kontrolünü, onaylanmasını ve muhafazasını sağlar.

ç) Uzman Eller Projesinden faydalanan başvuru sahiplerine, uygulanan projelerin içeriği ve hükümlerine göre gerektiğinde bilgilendirme toplantıları yapar ve yazılı dokümanların hazırlanmasını sağlar.

d) İş ve işlemlerin idari, mali, hukuki ve teknik yönden uyumlu bir şekilde yürütülmesini sağlar ve proje kapsamında yapılacak tüm çalışmaların sekretaryasını ve koordinasyonunu yapar.

e) Hayvansal üretime yönelik projelerde, hibe sözleşmeleri imzalanmadan önce canlı hayvan alımları için fiyat tespit komisyonunun kurulmasını ve fiyatların belirlenmesini sağlar.

f) Proje değerlendirme komisyonunun oluşturulması ile ilgili iş ve işlemleri yapar.

Proje değerlendirme komisyonu

MADDE 7- (1) Proje değerlendirme komisyonunun oluşturulma ve çalışma şekli valilik tarafından son başvuru tarihinden önce belirlenir ve üyelere duyurulur.

(2) Proje değerlendirme komisyonunun görevleri şunlardır:

a) Başvuruların, bu Tebliğe ve güncel uygulama rehberine uygun olarak il düzeyinde değerlendirilmesinden sorumludur.

b) Proje kapsamında alınan başvuruları inceler, uygun olmayan başvuruları reddeder, sistem tarafından Ek-2'de yer alan değerlendirme kriterleri doğrultusunda yapılan puanlamayı esas alarak sonuç tablolarını hazırlar ve proje teklif listesini Genel Müdürlüğe gönderir.

Proje yürütme birimi

MADDE 8- (1) Proje yürütme biriminin görevleri şunlardır:

a) İl düzeyinde Uzman Eller Projesinin tanıtımı, hibe desteği verilen projelerin uygulanması ve tamamlanan projelerin izleme süresi boyunca izlenmesi ile ilgili iş ve işlemleri yürütür.

b) Genel Müdürlükçe onaylanan asıl ve yedek listelere göre il düzeyinde projelerin uygulanmasını sağlar.

c) Projeleri hibe ödeme tarihinden (gün/ay/yıl) itibaren, yılda en az iki defa olmak üzere, izleme süresi boyunca izler; mahallinde kontrol edilmesini sağlar; projenin uygulanmasına aykırı bir durumun tespiti halinde gerekli iş ve işlemleri yürütür.

ç) Bakanlıkça oluşturulan sistemi takip ederek kendisine verilen yetki dâhilinde iş ve işlemleri yapar.

(2) Proje yürütme biriminde görevli olan proje kontrol görevlileri, proje değerlendirme komisyonunda yer alamaz.

Proje süresi

MADDE 9- (1) Uzman Eller Projesi başvuruları güncel uygulama rehberinin yayımlanması ile başlar ve yedek listede olup da hibe sözleşmesi imzalayanlar da dahil olmak üzere Projenin uygulandığı yılın Kasım ayının son günü biter.

(2) Hak sahiplerinin hibe projesi kapsamında uygulayacakları projelerin tamamlanma süreleri hibe sözleşmesinin imzalandığı tarihten itibaren altmış gündür. Bu süre ek süreler dahil projenin uygulandığı yılın Kasım ayının son gününü geçemez.

(3) Projenin altmış gün içerisinde tamamlanmaması halinde, hak sahibi süre bitiminden yedi gün önce gerekçeleriyle birlikte il müdürlüğüne başvurur. Proje yürütme biriminin uygun görmesi halinde projenin tamamlanma süresinin uzatılma talebi Genel Müdürlüğe bildirilir. Genel Müdürlüğün de uygun görmesi halinde projenin tamamlanması için hak sahibine en fazla altmış gün ek süre verilir.

Proje uygulama alanı

MADDE 10- (1) Proje; kırsal alan ve kırsal mahalle statüsündeki yerleşim yerlerinde uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Proje Konuları, Başvuru Yapacak Kişilerde Aranılan Şartlar, Desteklemeden Yararlanamayacak Olanlar, Başvuru Süresi, Başvuruların Alınması, Başvuru Yeri ve Şekli, Başvuruda İstenecek Bilgi ve Belgeler, Başvuruların Değerlendirilmesi ile Başvurunun Reddedilme Nedenleri

Proje konuları

MADDE 11- (1) Bu Tebliğ kapsamında, güncel uygulama rehberi ve ilgili mevzuat hükümleri uyarınca aşağıda belirtilen ana proje konuları desteklenecektir:

a) Hayvansal üretime yönelik projeler.

b) Bitkisel üretime yönelik projeler.

c) Su ürünleri üretimine yönelik projeler (maksimum üretim kapasitesi 29 ton/yılı aşmaması koşuluyla).

ç) Coğrafi işaretli ürün ve geleneksel ürün üretimine yönelik projeler.

d) (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen ve üretimi yapılan ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik projeler.

(2) Birinci fıkrada destekleneceği belirtilen ana proje konularına bağlı alt proje konuları güncel uygulama rehberinde belirtilir.

Başvuru yapacak kişilerde aranılan şartlar

MADDE 12- (1) Bu Tebliğ kapsamında;

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olanlar,
- b) Tarım, hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri alanlarında eğitim veren fakülte ve meslek yüksekokulları ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tarım, hayvan yetiştiriciliği ve sağlığı, laboratuvar hizmetleri ve gıda teknolojisi alanlarında eğitim veren lise ve dengi okullardan mezun olanlar,
- c) Uygulama, kontrol ve izleme süresince projenin uygulanacağı kırsal alanda/kırsal mahallede yaşayacağını ve projeyi sürdüreceğini taahhüt edenler,
- ç) Tebliğin yayımlandığı tarih itibarıyla on sekiz yaşını doldurmuş olanlar,
- d) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında malullük, yaşlılık ve ölüm aylığı bağlanmamış olanlar,
- e) Bakanlığın aynı proje konusundaki diğer hibe desteklerinden daha önce yararlanmamış olanlar,
- f) Proje konusu farklı olsa dahi daha önce Uzman Eller veya Genç Çiftçi Projesinden yararlanmamış olanlar, başvuru yapabilirler.

(2) Başvuru sahipleri arasında aynı hanede ikamet eden kişiler olması durumunda farklı konularda olsa dahi en yüksek puanı alan tek bir proje listeye alınır.

(3) Başvuru yapacak kişilerin sigortalılık konusunda aşağıdaki hususlara uymaları gerekmektedir:

a) Başvuru tarihi itibarıyla, sosyal güvencesi olmayanlar ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında olanlar başvuru yapabilirler.

b) Hibe desteği almaya hak kazananların hibe sözleşmesi imzalama aşamasında, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve (4) numaralı alt bentleri kapsamında olup uygulayacakları proje konusu ile aynı konuda sigortalı olanların haricindekiler bu haklarından feragat etmelidir.

c) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki köy ve mahalle muhtarlarının başvuru yaparak proje uygulamaya hak kazandıkları takdirde hibe sözleşmesi imzalama aşamasında bu haklarından feragat etmeleri gerekir.

ç) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri ile birinci fıkrasının (b) bendinin üçüncü alt bendi kapsamında olanların hibe sözleşmesi imzalanması aşamasında bu haklarından feragat etmeleri gerekir.

d) Hibe desteği almaya hak kazananlar uygulayacakları proje konusu dışında kalan konularda izleme süresinin ikinci yılının sonuna kadar vergi mükellefi olmayacaklarını veya başka bir yerde sigortalı çalışmayacaklarını taahhüt etmek zorundadır. Ancak, projenin gerçekleştirildiği kırsal alanda/kırsal mahallede olmak şartıyla izleme süresinin ikinci yılının bitiminden itibaren bu kişiler proje konusu dışında kalan konularda vergi mükellefi olabilirler veya başka bir yerde sigortalı çalışabilirler.

e) Sosyal güvencesi olmayanlar hibe desteği almaya hak kazandıktan sonra uygulayacakları proje konusu ile aynı konuda olması koşuluyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve (4) numaralı alt bentleri kapsamında sigortalı olabilirler.

Desteklemeden yararlanamayacak olanlar

MADDE 13- (1) Tarım, hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri alanlarında eğitim veren üniversitelerin fakülte ve meslek yüksekokulları ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tarım, hayvan yetiştiriciliği ve sağlığı, laboratuvar hizmetleri ve gıda teknolojisi alanlarında eğitim veren lise ve dengi okullardan mezun olmayan kişiler bu Tebliğ kapsamındaki desteklemeden yararlanamazlar.

(2) Hak sahipleri, bu Tebliğ kapsamında verilen hibe desteklemesinden sadece bir kez yararlanabilir.

(3) 11 inci maddede belirtilen proje konu başlıklarının altında yer alan konularda Bakanlığın aynı konudaki diğer hibe programlarından yararlanan kişiler bu Tebliğ ile düzenlenen desteklemeden yararlanamazlar.

Başvuru süresi, başvuruların alınması, başvuru yeri ve şekli

MADDE 14- (1) Başvuruların başlama, bitiş tarihleri ve şekli, bu Tebliğe bağlı olarak hazırlanarak yayınlanacak olan güncel uygulama rehberinde belirlenir ve ilanen duyurulur.

(2) Başvurular <https://uzmaneller.tarimorman.gov.tr> internet adresi üzerinden yapılır.

(3) Başvuru sahibi tarafından son başvuru tarihine kadar proje içeriğinde her türlü değişiklik yapılabilir. Son başvuru tarihinde projenin nihai hali kaydedilir.

(4) Başvuruların bitiş tarihinde başvuru kesinleşmiş kabul edilir ve herhangi bir değişikliğe müsaade edilmez.

Başvuruda istenecek bilgi ve belgeler

MADDE 15- (1) Başvuru aşamasında aşağıdaki bilgi ve belgeler başvuru sahibi tarafından sisteme girilir/yüklenir ve doğruluğu kabul edilerek onaylanır:

- a) Başvuru formu.
- b) Adli sicil kaydı.
- c) Diploma/mezun belgesi veya onaylı örneği.
- ç) Su ürünleri projeleri için ön izin başvuru dilekçesi verildiğine dair belge.
- d) Varsa şehit yakını/gazi belgesi, engelli/engelliye bakmakla yükümlü olduğuna dair belge.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 16- (1) Uzman Eller Projesi kapsamındaki başvuruların değerlendirilmesi aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır:

a) Bu Tebliğde belirtilen konularda uygulanacak projelerin sayısı, oranı ve yıllık bütçesi Genel Müdürlükçe belirlenir.

b) Sistem üzerinden Ek-2’de yer alan değerlendirme kriterleri doğrultusunda puanlaması yapılmış olan projeler, proje değerlendirme komisyonu tarafından güncel uygulama rehberinde belirlenen süre ve usul çerçevesinde incelenir, uygun olmayan başvurular reddedilir ve proje teklif listeleri Genel Müdürlüğe gönderilir.

c) Proje değerlendirme komisyonu tarafından gönderilen listeler Genel Müdürlüğün onayı ile kesinleşir. Genel Müdürlük tarafından onaylanan nihai asıl ve yedek listeler, detayları güncel uygulama rehberinde belirtildiği şekilde ilan edilir.

ç) Genel Müdürlüğün bir başvuruyu reddetme kararı kesindir.

Başvurunun reddedilme nedenleri

MADDE 17- (1) Proje değerlendirme komisyonu tarafından yapılan inceleme sonucu alınan proje başvurularının reddedilme kararı, proje değerlendirme komisyonunun tüm projelerle ilgili onayı tamamlandıktan sonra il müdürlüğü tarafından proje sahiplerine bildirilir.

(2) Başvuruyu reddetme kararının aşağıdaki gerekçelerden en az birine dayandırılması zorunludur:

a) Başvuru sahibinin bu Tebliğde belirtilen şartlardan herhangi birine sahip olmadığının anlaşılması.

b) Başvuru konusunun bu Tebliğde belirtilen proje konuları arasında olmaması.

c) Başvuruda beyan edilen bilgi ve belgelerin gerçek dışı/sahte olduğunun anlaşılması.

ç) Başvurunun bu Tebliğ ve güncel uygulama rehberinde belirtilen usul ve esaslara göre hazırlanmaması.

d) Başvuru sahibinin, kamu haklarından mahrum olması, hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma, görevi kötüye kullanma, rüşvet, irtikap, nitelikli zimmet, sahtecilik, hileli iflas suçu işlemiş olması, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırması, Devlet sırlarını açığa vurma, Devletin şahsiyetine karşı işlenmiş suçlardan kesin hüküm ve/veya idari bir karar olması veya ülkenin mali çıkarlarına zarar verici herhangi bir suçtan ve/veya uyuşturucu, kaçakçılık, kasten adam öldürme, organize suçlardan veya örgüt suçlarından dolayı kesinleşmiş mahkumiyet kararı bulunması, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren ve 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 102 nci, 103 üncü ve 104 üncü maddelerinde düzenlenen suçlardan adli sicil kaydının bulunması.

e) Başvuruda sunulan bilgi ve belgelerle proje konusu ve/veya proje uygulama yerinin uyumsuz olması.

f) Daha önce Bakanlığın diğer hibe desteklerinden yararlanmış olanların aynı proje konusunda tekrar başvuruda bulunması.

g) Üretime ve yetiştiriciliğe yönelik olmayan, araştırma geliştirme projeleri ile başvuruda bulunulması.

ğ) Eşlerden birinin daha önce Uzman Eller Projesinden faydalanmış olması.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hibe Sözleşmesinin İmzalanma Şartları ve Usulü, Hibe Desteği Miktarı, Ödeme Talebi, Ödemeler, Hibe Sözleşmesinin Feshi, Kontrol ve İzleme, Geri Ödeme ve Yaptırımlar ile Uzman Eller Projesinden Sağlanan Malların Mülkiyeti

Hibe sözleşmesinin imzalanma şartları ve usulü

MADDE 18- (1) Hibe sözleşmesinin imzalanması aşamasında başvuru sahibinde aranan özellikler şunlardır:

a) Başvuru sahibinin hibe sözleşmesinin imzalanma tarihi itibarıyla askerlik görevine devam eden kişi olmaması.

b) Köy ve mahalle muhtarları dahil, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1), (2) ve (4) numaralı alt bentleri kapsamında olup uygulayacakları proje konusu ile aynı konuda sigortalı olanların haricindekiler ile aynı fıkranın (a) ve (c) bentleri ile (b) bendinin üçüncü alt bendi kapsamında olanların bu haklarından feragat etmeleri; uygulayacakları proje konusu dışında kalan konularda projenin gerçekleştirildiği kırsal alanda/kırsal mahallede olmak şartıyla izleme süresinin ikinci yılının sonuna kadar sigortalı çalışan veya vergi mükellefi olmayacaklarını taahhüt etmeleri.

c) Kırsal alanda/kırsal mahallede ikamet ediyor olması.

ç) Uygulayacağı proje konusuyla ilgili, güncel uygulama rehberinde belirtilen koşulları sağlıyor olması.

(2) Mücbir sebepler dışında hibe sözleşmesinin imzalanması aşağıdaki esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir:

a) Hibe sözleşmesi başvuru sahipleri ile il müdürü arasında imzalanır.

b) Hibe sözleşmesi aşamasında istenecek belgeler güncel uygulama rehberinde belirtilecektir.

c) Hibe sözleşmesi içerik ve formatı, Genel Müdürlük tarafından tüm taraflara önceden duyurulur.

ç) Başvuru sahibi tarafından hibe sözleşmesi imzalama aşamasında teslim edilen belgeler il müdürlüklerince uygun bulunursa hibe sözleşmesi imzalanır.

d) Hibe sözleşmesi aşamasında; başvuru sırasında sistem üzerinden girişi yapılan bilgi ve belgeler ile hibe sözleşmesi imzalama aşamasında teslim edilen diğer belgelerin eksiksiz/imzalı/parafli olması gerekir.

e) Kabul edilen projelerde bu Tebliğde yer alan hibe başvurusunun reddedilme nedenlerinden herhangi birisinin hibe sözleşmesinin imzalanmasından önce tespit edilmesi halinde söz konusu başvuru sahipleri ile hibe sözleşmesi imzalanmaz.

f) Hibe sözleşmesi imzalamayan başvuru sahibinin veya hibe sözleşmesi imzaladığı halde projesini tamamlayamayan hak sahibinin yerine, Genel Müdürlükçe belirlenmiş olan yedek listenin en üst sırasında yer alan başvuru sahibi ile sözleşme imzalanır.

g) Hibe sözleşmesi, il müdürlüğü ve başvuru sahibi arasında iki nüsha olarak düzenlenir. Hibe sözleşmesinin taraflarca imzalanmış metnin bir nüshası ve ekleri il müdürlüğünde, bir nüshası da proje sahibince muhafaza edilir.

(3) Kesin başvurudan sonra, projenin ana konusunda değişiklik yapılamaz. Alt proje konusunda yapılacak değişikliklerde; hibe sözleşmesi imzalanmadan önce proje yürütme birimi, hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra ise Genel Müdürlük görüşü esas alınacaktır.

Hibe desteği miktarı

MADDE 19- (1) Bu Tebliğ kapsamında başvurusu kabul edilip hibe sözleşmesi imzalayarak belirlenen şartları yerine getiren hak sahiplerine 250.000 Türk Lirasına kadar hibe ödemesi yapılır. Bu Tebliğ kapsamında başvurusu kabul edilenlerin; %45'i üniversitelerin tarım, hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri eğitimi veren bölümlerinden mezun kişiler, %30'u yükseköğretim kurumları, %25'i diğer kamu kurum ve kuruluşlarıdır.

hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri eğitimi veren bölümlerinden mezun kişiler, %25'i ise Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tarım, hayvan yetiştiriciliği ve sağlığı, laboratuvar hizmetleri ile gıda teknolojisi alanlarında eğitim veren lise ve dengi okullardan mezun kişiler olacak şekilde orantısal dağılım yapılacaktır. Bu dağılıma göre uygun başvuru olmaması durumunda Genel Müdürlükçe düzenleme yapılabilir.

(2) Proje bütçesi KDV hariç hazırlanır ve hibe ödemesi buna göre yapılır.

(3) Hibe ödemesinin yapılabilmesi için hibe sözleşmesi imzalanan proje yatırımının tamamlanması şarttır.

Ödeme talebi

MADDE 20- (1) Hibe desteği ödemelerine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Hak sahipleri, bu Tebliğde belirtilen proje süresi içerisinde projelerini gerçekleştirirler ve ödeme talebine ilişkin başvurularını il müdürlüğüne yaparlar.

b) Proje yürütme birimi, ödeme talebi ile ilgili belgeleri hak sahiplerinden alır, ödemeye ilişkin gerçekleştirmeleri belgeleri aldığı günden itibaren beş iş günü içerisinde yerinde tespit eder ve tutanağa bağlar.

c) İl müdürlüğü, hibe ödemesine esas ödeme icmallerini periyodik olarak Genel Müdürlüğe gönderir.

ç) Genel Müdürlük, icmalleri inceleyerek uygun olanlar için ödeme yapılmasını sağlar.

(2) Ödeme icmallерinin kontrolü, onayı ve ödeme işleminden sonra, il müdürlüğü, proje sahiplerinin banka ve ödeme bilgilerinde hata tespit ederse bu durumu Genel Müdürlüğe bildirir.

(3) Su ürünleri üretimine yönelik projelerin hibe ödemesinin yapılması için, 29/6/2004 tarihli ve 25507 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliği gereği, tesisin onaylı projesindeki yatırımların tamamlanması ve üretime başlamasından sonra tesis adına düzenlenmesi gereken su ürünleri yetiştiricilik belgesinin hak sahibi tarafından il müdürlüğüne ibraz edilmesi gerekir.

Ödemeler

MADDE 21- (1) Bu Tebliğ uyarınca yapılacak hibe ödemeleri için gerekli kaynak Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programından karşılanır ve ödemeler Banka aracılığı ile yapılır. Yapılacak nakdi ödemenin %0,2'si oranında Bankaya ayrıca hizmet komisyonu ödenir.

(2) Hibe ödemeleri, Türk Lirası olarak yapılır.

Hibe sözleşmesinin feshi

MADDE 22- (1) Hak sahiplerinin bu Tebliğde belirtilen proje süresi içerisinde projelerini gerçekleştirememeleri durumunda hibe sözleşmesi il müdürlüğünce feshedilir. Hibe sözleşmesi feshedilen hak sahibinin yerine Genel Müdürlük tarafından belirlenmiş olan yedek listenin en üst sırasında yer alan başvuru sahibi ile sözleşme imzalanır.

(2) İzleme süresi devam ederken herhangi bir nedenle proje uygulamaktan vazgeçen hak sahiplerinin hibe sözleşmesi feshedilir. Ödenen hibe miktarı ile ilgili olarak 23 üncü maddede yer alan hükümler uygulanır.

Kontrol ve izleme

MADDE 23- (1) Resmî kontroller, izleme süresi boyunca, yılda en az iki defa olmak üzere uygun sıklıkta, tarafsız, şeffaf ve meslekî gizlilik ilkeleri doğrultusunda mevzuata uygunluk ve risk esasına göre önceden haber verilmeksizin gerçekleştirilir. Bu kontroller izleme ve denetim gibi uygulamaları da kapsar.

(2) Kontroller, Bakanlıkça resmi kontrol yetkisi verilen personel tarafından gerçekleştirilir.

(3) Proje kontrol görevlileri proje uygulamalarını ilgili mevzuat, 18/3/2010 tarihli ve 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu ve 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu hükümlerine göre yerinde kontrol eder ve tutanağa bağlar.

(4) Proje uygulamalarının kontrolü, izlenmesi ve denetimi ihtiyaç duyulması halinde Genel Müdürlükçe de yapılır.

(5) Hak sahibi, proje kontrol görevlileri tarafından proje uygulamalarının kontrolü ve izlenmesi sırasında istenen her türlü bilgi ve belgeyi sunmak ve denetim sırasında proje kontrol görevlilerine her türlü kolaylığı sağlamakla yükümlüdür.

Geri ödeme ve yaptırımlar

MADDE 24- (1) Hibe ödemesinden haksız yere yararlandığı tespit edilen, kendi isteğiyle proje uygulamaktan vazgeçen veya yapılan kontroller neticesinde bu Tebliğ ve hibe sözleşmesi hükümlerine aykırı hareket ettiği belirlenen hak sahiplerine yapılan ödeme, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak ödeme tarihinden itibaren hesaplanan kanunî faizi ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre geri alınır.

(2) İdari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, hibe ödemesinden haksız yere yararlandığı tespit edilen hak sahipleri beş yıl süreyle 5488 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi gereğince hiçbir destekleme programından yararlandırılmazlar.

(3) Haksız ödemenin yapılmasında ödemeyi sağlayan belge veya belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulurlar.

Uzman Eller Projesinden sağlanan malların mülkiyeti

MADDE 25- (1) Hak sahibi, hibe sözleşmesi kapsamında hibeye esas proje içeriğindeki alımları izleme süresi boyunca kiralayamaz, devredemez, satamaz ve projenin amacını değiştiremez.

(2) Başvuru sahibinin hibe sözleşmesini imzalamadan önce vefat etmesi halinde mirasçıları herhangi bir hak talebinde bulunamazlar.

(3) Hak sahibinin hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra vefat etmesi halinde otuz gün içerisinde yasal mirasçıları arasında başvuru şartlarını taşıyan kişinin talep etmesi ve diğer mirasçıların kabul etmesi durumunda hibe sözleşmesinin tadil edilerek proje değerlendirme komisyonu tarafından ilgili yasal mirasçıya devredilmesinin ardından uygulamalara devam edilir. Kanuni mirasçılar arasında başvuru şartlarını taşıyan birinin bulunmaması veya anlaşmazlık durumlarında Genel Müdürlüğün görüşü esastır.

(4) Hibe ödemesinden sonra vefat eden hak sahibi için devir, geri ödeme ve ceza hükümleri uygulanmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Proje Gider Esasları, Gider Kalemleri ve Karşılanmayacak Giderler

Proje gider esasları

MADDE 26- (1) Bu Tebliğ kapsamında hibe desteği verilecek proje giderlerinin;

a) Hak sahibi ile il müdürü arasında imzalanan hibe sözleşmesinden sonra ve uygulama süresi içerisindeki alımlar olması,

b) Proje içeriğine esas gider kalemlerine uygun olması,

c) Bu Tebliğ ve bağlı mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmiş ve belgelere dayandırılmış olması, gerekir.

(2) Hak sahipleri, proje uygulamasında hibe kapsamında yapacakları canlı hayvan, makine, ekipman ve malzeme satın alma işlemlerinde bu Tebliğ ve güncel uygulama rehberinde belirtilen kurallara uygun hareket ederler.

(3) Genel Müdürlük gerekli görmesi halinde satın alma belgelerini inceler.

Gider kalemleri

MADDE 27- (1) Hibe sözleşmesinden sonra ve uygulama süresi içerisinde bu Tebliğ ve güncel uygulama rehberinde belirtilen esaslar çerçevesinde gerçekleştirilen ve proje içeriğinde yer alan canlı hayvan, makine, ekipman, malzeme alımları hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

(2) Hayvansal üretime yönelik proje uygulayacak olan hak sahipleri canlı hayvan alımlarını, fatura veya müstahsil makbuzu ile gerçekleştirirler.

(3) Gider kalemleri ile ilgili diğer hususlar bu Tebliğ kapsamında Genel Müdürlük tarafından hazırlanan güncel uygulama rehberinde belirtilir.

Karşılanmayacak giderler

MADDE 28- (1) Uzman Eller Projesi kapsamında; hibe sözleşmesi imzalanmadan önce yapılmış olan hiçbir harcama karşılanmaz.

(2) Bu Tebliğde ve güncel uygulama rehberinde belirtilen hükümlere uygun olarak gerçekleştirilmeyen, belgelendirilemeyen alım ve giderler için hibe desteği ödenmez.

(3) Her türlü borçlanma giderleri, faizler, başka bir kaynaktan finanse edilen harcama ve giderler, kira giderleri, kur farkı giderleri, inşaat giderleri, arazi, arsa ve bina alım bedelleri, binanın yakıt, su, elektrik ve aidat giderleri, ayrı faturalandırılmış nakliye ve montaj giderleri, bankacılık giderleri, denetim giderleri, KDV ve ÖTV dahil iade alınan veya alınacak vergiler, ikinci el/kullanılmış makine ekipman alım, proje yönetim ve danışmanlık giderleri, makine tamir ve parça alım giderleri hibe desteği verilecek giderler kapsamında değerlendirilmeyecektir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 29- (1) Bu Tebliğde yer almayan hususlar, güncel uygulama rehberi ve eklerinde açıklanır. Güncel uygulama rehberi yıl içinde oluşan ihtiyaçlar çerçevesinde güncellenebilir. Bu Tebliğde ve güncel uygulama rehberinde yer almayan hususlarda; ilgili mevzuat hükümleri ile Genel Müdürlüğün görüş ve talimatları geçerlidir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 30- (1) 24/12/2021 tarihli ve 31699 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projelerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2021/61) yürürlükten kaldırılmıştır.

2022 yılında hibe desteğinden faydalanmış olanlar

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projelerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2021/61) kapsamında hibe desteğinden faydalanmış olanlar hakkında 30 uncu madde ile yürürlükten kaldırılan Tebliğ hükümleri uygulanmaya devam edilir.

Yürürlük

MADDE 31- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](#)